

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, nopolčani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

Ob novem letu vabimo uljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1897 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katal. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katal. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. Naročnina pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrt leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravištvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Iz deželnega zbora.

Deželni zbor štajarski se je dne 28. decembra otvoril. Ob 10. ure se je sv. maše, katero so brali graški škof, udeležilo okoli 30 poslancev, med njimi slovenski poslanci razun odsotnega, bolnega g. dr. Jurtela. Ob 11. uri je pozdravil c. kr. namestnik v deželni hiši došle poslance samo v nemškem jeziku. Slovenski poslanci so po vsej pravici smeli pričakovati, da bodo slišali z ozirrom na dobro tretjino slovenskega ljudstva, katero zastopajo, pozdrav tudi v slovenskem jeziku. A ukanili so se. Nato predstavi g. c. kr. namestnik grofa Wurmbanda kot deželnega glavarja in g. dr. Serneca kot njegovega namestnika. G. grof Wurmband je bral dolgi govor o deželnih zadevah zopet le samo v nemškem jeziku. Obljubo so pa storili slovenski poslanci v slovenskem jeziku. — Navzoči so bili malone vsi poslanci, med njimi tudi obadva milostiva knezoškofa, mariborski in graški, pa novi rektor magnifikus, duhovnik dr. Weiss.

Deželni odbor predlaga nato, naj se dovoli pobirati deželne doklade v zdajšnji meri (37%) skozi pol leta, dokler bo deželni zbor zamogel skleniti finančno postavo za leto 1897. Temu predlogu deželnega odbora se je ustavljal grof Otmar Lamberg, ter v svojem govoru brez vsakega stvarnega povoda napadal vlado in Slovence zavoljo celjske nemško-slovenske gimnazije. Slednjič predlaga, naj se ne dovoli deželnemu odboru, pobirati deželne doklade skozi pol leta, ampak samo skozi tri mesece.

Gosp. dr. Sernec odgovarja takoj v jako lepem in stvarnem govoru grofu Lambergu ter kaže, kako nespametno je nasprotna stranka tej celjski zadevi, ki je že dokončana, pripisavala važnost, katere nima. Nihče se ni brigal za to, kar se je pred 7—8 leti v Mariboru napravilo, zakaj takšen hrup radi Celja? Vlada je storila le svojo dolžnost, da je dala to drobtinico Slovincem.

Dr. Sernecu je ugovarjal dr. Deršata ter izjavil, da Nemci ne morejo prenašati te sramote, katera se jim je napravila z ustanovitvijo celjske slovenske gimnazije. Potem je skušal dr. Schreiner nekako pomiriti razburjene duhove ter prosil, naj se le dá deželnemu odboru pravica, pobirati davke. Dolgo časa je priporočal ravno ta predlog dež. odbora dr. Schmiderer ter izjavil, da, kakor kažejo razmere, se bodo itak za leto 1897. morale povikšati deželne doklade. Če torej deželni zbor dovoli dozdašnje doklade, je to mnogo manj, kakor se bo pozneje še moralo dovoliti. Slednjič se je sklenilo vsled glasovanja po imenih s 30 proti 26 glasovom, da se dovoli provizorijum za pol leta, da se naj torej doklade pobirajo po zdajšnji visočini.

Slovenski poslanci so glasovali proti predlogu grofa Lamberga, ki jih je brez vsacega uzroka tako surovo napadel. Glasovali so z »da«, ter potegnili deželni odbor iz blata. Ali jim bo radi tega kedaj hvaležen? Gospodje deželni odborniki so bili kaj veseli slovenske besede »da«! Med Nemci se namreč kuha velika nezaupnost proti novemu deželnemu glavarju. Že pred sejo je bilo slišati, da hočejo Nemci napraviti neko komedijo proti grofu Wurmbandu, in da bi ga ne bili rešili Slovenci, bi bil doživel tudi grozno blamažo.

Potem je deželni odbor predložil načrt postave, vsled katerega naj se deželni volilni red spremeni tako, da bo tudi v kmečki skupini volil neposredoma vsak volilec svojega poslanca, naj torej odpade volitev po volilnih možeh. Temu predlogu nasproti je predložil gosp. Alojz Karlon obširen načrt postave, kateri bi bil nam Slovincem nekoliko pravičnejši; a zavoljo tega načrta se je vnela debata med dr. Schmidererjem, Fürstom in Karlonom. Poslanec Fürst je predlagal, naj se sklene postava, da se bodo volili poslanci po številu prebivalcev in po visočini davkov. To bi bilo za Slovence pač najboljšo; pa zdajšnja večina deželnega zbora nam tega nikdar ne dovoli. — V tej seji je vžročil poslanec g. Fr. Ronič peticijo zavoljo poprave Pesniške struge in poslanec gosp. Žičkar tri prošnje zaradi nove ceste v kozjanskem okraju od Lesičnega do Sv. Urbana. Seja, ki se je začela ob 11. uri, je nehala ob pol dveh.

Kdo ovira jednakopravnost Slovencev v šoli, uradu in javnem življenju?

(Govor poslanca dr. L. Gregoréca v državnem zboru dne 5. dec.)

(Dalje.)

Navesti hočem še en slučaj iz najnovejše dobe. Neki preiskovalni sodnik na spodnjem Štajarskem je povabil slovenskega kmeta za pričo. Mož je prišel in rekel: »Gospod, umem nekoliko nemških besed, pa go-

voriti po nemški ne znam. Prosim, zaslišite me po slovenski«. Po obstoječi jezikovni naredbi od dne 18. aprila 1882 je bila temu uradniku dolžnost, slovenski zaslišati tega slovenskega kmeta, ne pa da ga je zmerjal z besedami: »Kaj vi ste prišli sem, da hujskate tu? Jaz vam že preženem hujskanje!« Tako preoblastni in sovražni so naši uradniki. Njegova ekscelenca, g. ministerski predsednik, je izjavil opetovano, da je sklenil za trdno, da stori konec narodnemu prepiru in da ustanovi narodni mir. No, jaz pravim na to, da kaj tacega ne bode mogoče pri nas, vsi njegovi najbolji nameni se porušijo ob sedanjih uradnikih. Tu treba poseči vmes, in sicer visoko gor nad podrejenimi uradniki. Nižji uradnik se navadno ravna po svojih predpostavljanih, in ako vidi, da le-tem ni neprijetna gonja proti Slovincem, se udeležuje iste in jo povspešuje. Ako pa se godi nasprotno, potem se brzda tudi on, ali tega manjka.

Mi Slovenci smo podrejeni štirim deželnim načelnikom, dvema namestnikoma in dvema deželnicama predsednikoma. Vsi štirje so nam tuji, nobeden dobrohoten, dva odločna nasprotnika, namreč namestnik tržaški in deželni predsednik v Celovcu. Tema dvema bi jaz postavil na stran še prejšnjega namestnika Štajarske, barona Kübecka. Od te trojice smo pretrpeli najhujšega mi Slovenci. Tudi najopravičenejšim zahtevam so se ti gospodje protivili najtrdovratneje, osobito na polju podržavljenih šole. Neka občina na Koroškem se je morala boriti nad 20 let, da si je priborila slovensko narodno šolo. Jaz sem dokazal v tej visoki zbornici pri zadnji razpravi o proračunu, da se nad 6000 slovenskim otrokom na Koroškem in Štajarskem celó veronauk odreka v materinem jeziku, in boj za slovensko šolo v Trstu in Gorici je skoro da brezkončen. Kaj se je zgodilo vsled tega? Med tem, ko so imenovani gospodje deželni načelniki skušali pritiskati cesarju zveste Slovence in njih narodna stremjenja, navstala je in se ojačila ob njih naklonjenosti irredenta italiana in irredenta teutonica.

Irredenta italiana se je povspela celó že do uporstva proti državnim odredbam, in na Koroškem in na Štajarskem smo doživeli češčenje Bismarcka, kakoršno mora globoko obžalovati sleherni avstrijski domoljub, zlasti sedaj, po zloglasnih hamburških razkritjih. Pod temi gospodi je zavladala taka razdraženost med nemškim in italijanskim narodom proti slovenskim rojakom, da jo je močno obžalovati, in ki žuga že miru v deželi. V to hočem navesti dve dejstvi. Šolska družba slovenska, izzvana po šolskem društvu nemškem, je ustanovila v Velikovcu na Koroškem slovensko ljudsko šolo pod vodstvom č. šolskih sester. V noči po slovesnem otvorjenju so bila pobita vsa okna na tem lepem splotju. Takega barbarstva nismo zakrivili mi Slovenci nikdar proti mnogoštevilnim šolam nemškega šulvereina na Slovenskem.

Še eden slučaj. Neki člen te visoke zbornice, pripadnik veleposestva češkega, je bil letos po leti v Beljaku, in je opazoval, kako je neki mož šel po ulicah in je kričal, ne da bi se kdo izpodtikal nad tem: »Slovence (Windischen) treba enkrat pokončiti, še danes mora biti mrtev jeden teh slovenskih psov!« To so žalostne prikazni neizmerne hujskanja, ki je nadvladalo, a vzlic temu je deželni predsednik Koroške nekoč poročal najvišjemu gospodu: »Na Koroškem vlada najgloblji narodni mir«. S takimi deželnimi načelniki ne doseže svojega namena g. ministerski predsednik, ne bode mogel ustanoviti v nas narodnega miru. Isto velja tudi o nekaterih ministrih in njih pisarnah, v katerih, žal, sedi le preveč nasprotnikov Slovanom, ki le predboro umejo, kako je pravočasno zaustaviti sleherni prizadevanje v prid narodne ravnopravnosti.

Njeg. ekscelenca, g. pl. Gautsch, je v drugič naučni

minister. Mi Jugoslovani smo bili tega menenja, da se je nekoliko poboljšal v svojih neradovoljnih počitnicah. Toda jako smo se varali. Zastoj smo prijavljali zbornici svoje prošnje, zastoj smo tirjali v proračunskem odseku, nesrečna šolska vojna traja dalje in je dobila novega netiva v zadnjih imenovanjih, izvršenih po gosp. naučnem ministru na Koroškem. Tu gre namreč za imenovanje novega deželnega šolskega nadzornika in novega vodje učiteljišču. Nadejali smo se, da bodeta imenovana moža objektivno misleča v narodnih stvareh. Žal, da moramo reči, da temu ni tako.

Ker sta torej gospoda Zindler in Linhart ostala na svojih mestih, je vse naše šolstvo na Koroškem in Štajarskem v rokah treh naših znanih in najhujših sovražnikov. Tovariš Robič se je pritožil radi tega v proračunskem odseku in je pokazal na ozlovoljenje, ki je nastalo vsled tega v vsem slovenskem ljudstvu. Njegova ekscelenca je rekel na to, da je ti imenovanji izvršil po temeljitem premišljevanju in vzemši v poštev vse okolnosti. No, po mojih pozvedavanjih je stvar drugačna.

Gospoda moja! Tu imam nemški list. V tem listu je ponatisnjen prevod nekega članka, ki je bil brez vsacega zadržka prijavljen v nekem slovenskem listu in kateri list se tiska v Ljubljani. Tu se torej nahaja nastopno in jaz prosim gospoda predsednika, da mi dovoli, da prečitam: »Neki ljubljanski profesor na realki je čital imena učencev na obrtni nadaljevalni šoli. Ti učenci, ki prék in prék pripadajo slovenski narodnosti in ki razumejo malo ali prav nič nemški, so odgovarjali s »tukaj«. Ta nedolžna besedica je tako razjezila nemškega profesorja, da je zavpil: Vsakdo mora odgovoriti »hier«. Ali večina učencev ni razumela tega in nekateri so odgovorili zopet s »tukaj«. To je spravilo profesorja v najhujšo jezo in je kričal: »Jaz vam že preženem tukaj!« kako se predrznete reči tukaj! Vi kranjski ušivec!« Po teh besedah je prisolil dečku par klofut. Deček je zbežal, profesor je skočil za njim do vrat in je rekel: »Ven z vami! Kdor ne govori nemški, tega imam pravico ven vreči!«

No, kdo je bil ta mož? Ta mož je prav tisti, katerega je njegova ekscelenca gospod naučni minister spoznal najvrednejim, da posluje kakor vodja učiteljišča v Celovcu. O tem ne izgubim nobene besede več, ampak dokazujem še nastopno: Njegova ekscelenca gosp. naučni minister je ali poznal značaj tega nadripedagoga ali je ni poznal. Ako je ni poznal, naj zahvali gospoda deželnega predsednika na Koroškem, da se je tako velikanski urezal. Ako pa je poznal pravi značaj, potem pa je pokazal, da niti poti noče gladiti narodnemu miru na Koroškem, ampak da hoče vojne in menim, da smem reči o takih okolnostih, da on niti ne sodi v tako ministerstvo, katerega načelnik je izjavil javno in slovesno, da hoče ustanoviti narodni mir.

Isto velja tudi za gospoda ministra pravosodja, le v večji meri. Dne 27. oktobra je razpravljaj proračunski odsek o mojem predlogu o zlih razmerah na sodiščih na Koroškem in Štajarskem gledé slovenskega uradovanja. Tovariš Robič je potrdil, da so take zle razmere. Gospod minister pravosodja je utajil vse ter je označil vsebino mojega predloga kakor »obdolževanja splošne nravi«, na katere da noče odgovarjati dalje. No, te pretveze nisem mogel prerezati gospodu ministru za pravosodje o zadnji razpravi o proračunu, ker nisem mogel priti do besede, nadejam se pa, da to pot pridem do besede in dokažem s pomočjo kakih 200 izgledov, ki so vsi vzeti iz uradnih podatkov, da je v proračunskem odseku izrazil zmoto ali pa je vedoma šel mimo resnice.

Nekaj pa bi hotel poudariti že danes. Njegova ekscelenca gospod minister pravosodja je rekel v pro-

računskem odseku, da se klanja načelu, v domovini naj se vsakdo zaslišuje v materinem jeziku in tudi rešitev naj dobiva v svojem jeziku. To je povsem pravo. To zahteva tudi jezikovna naredba od 18. aprila 1882, ali to je ravno zlo, da se sodni uradniki ne držé tega in da kršijo to načelo. In med te kršilce spada tudi njegova ekscelencija, g. minister za pravosodje, kakor predsednik višjemu deželnemu sodišču v Gradcu, kajti toliko pod njegovim prednikom vitezem Waserjem, kakor tudi pod njim in tudi sedaj se slovenske tožbe, prihajajoče na višje deželno sodišče potom rekurza, nikdar ne rešujejo slovenski, ampak vsikdar nemški, torej ni res, da pri nas dobiva vsakdo tudi rešitev v svojem materinem jeziku.

Še eno. Mi imamo porotni sodišči v Celju in v Celovcu, v katerih obsežju biva, kakor sem že rekel, kakih pol milijona Slovencev. Na teh porotnih sodiščih se do danes še nikdar ni prečitela slovenska tožba, nikdar se ni podalo slovensko podučenje obtožencu, nikdar se še ni sestavil slovenski zapisnik, nikdar se še ni izdala slovenska razsodba. Tu treba, gospòda moja, reči nastopno: Ali so ta pol milijona Slovencev tako izredno dobri in rajski nedolžni, da državnemu pravdniku nikdar ni treba kakega Slovenca postaviti pred sodišče in vsi navihanci, tatovi, sleparji, ubijalci in morilci so nemške narodnosti, ali pa ni res, kar je trdil njegova ekscelencija v proračunskem odseku, da on jako sili na to, da se izvršujejo jezikovne naredbe.

To je ravno teorija in praksa pri njegovi ekscelenci. Teorija je lepa, ista ugaja tudi meni, ne tako njegova praksa. Njegove besede in njegova dejanja so v nasprotju med seboj. Kako naj si tolmačimo to? Jaz sem si tolmačil to po njegovem razmerju do nemško-liberalne stranke. Mi Slovenci poznamo njegovo ekscelencijo že dolgo, toda le ne kakor prijatelja, ampak kakor nasprotnika, in sicer iz deželne zbornice v Gradcu, kjer je poleg gospodov Waserja in Stremayra pomagal pobijati tudi najmanjšo slovensko narodno zahtevo. Tudi na novem mestu je njegova ekscelencija ostal zvest od današnjega dné sebi in svoji stranki. (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Ljubljencev Božičev.

(Po Hattlerju.)

(Konec.)

Francišek je stavil pri tej ljubezni polni skrbi za reveže svoje zaupanje veliko bolj na vsegamogočnost Jezuščeka, kakor na dobrohotnost ljudij. Zato ga tudi on nikdar ni zapustil. Tako se je zgodilo nekdanj, da se je Božič približeval in dobri Francišek še ničesar ni imel za svoje reveže. V tej zadregi je pokleknil pred božje dete in rekel: »Naš praznik, ko bom moral tvoje ljubljence pogostiti, se bliža. Tvoj brat Francišek pa sedaj še niti vinarja nima in nihče mu nič ne prinese. Ali si pozabil na-me?« Kmalu na to je nekdo potrkal na vrata bolnišnice in je vprašal po Francišku, in ko ga je našel, dal mu je polno vrečo denarja, zahtevajoč, da naj s tem pripravi revežem gostijo. Poln veselja položil je Francišek denar pred dete in se mu je iz srca zahvalil in povabil tudi druge strežnike, da naj mu pomagajo se zahvaliti.

Drugokrat je hotel zopet pripraviti gostijo. Šel je torej in kupil pri nekem kmetu pitanega vola, mu ga plačal s tem naročilom, da mu vola štiri dni pred praznikom v mesto prižene. Francišek, poln priprostosti, ni vprašal, kako je kmetu ime, tudi ni zahteval potrdila, da mu je plačal. Kmet pa ni bil pošten in si je mislil

vola pridržati. Med tem se je približal božični praznik. Strežniki v bolnišnici so priganjali brata Franciška, da naj oskrbi vola. Odgovori jim: »Vol je že kupljen in plačan, kmet ga bo že prignal«. Kmet ga sicer ni prignal, pa Bog je pomagal bratu Francišku. Ko so ravno razkosavali meso drugih živalij, pridrivil jim je naenkrat lep debel vol nasproti. Precej je zaklical Francišek: »To je tisti vol, katerega sem jaz plačal. Le primite in zakoljite ga!« Nekaj časa pozneje prihiti ves poten in prestrašen kmet ter povsod povprašuje, če niso nikjer videli njegovega vola. Šel je namreč zjutraj z njim na polje, tam se mu je s silo odtrgal in mu ušel. Prišel je kmet tudi v bolnišnico in tam je zvedel, kaj se je zgodilo. Pripoznal je tedaj, kako se je pregrešil. Prosil je brata Franciška odpuščanja. Ta mu je odpustil in ga peljal k Jezuščeku, da bi si sprositi tudi od njega odpuščanje za svojo nepoštenost.

Ker je Francišek na tak način Jezuščeku vsako leto na božični praznik napravil tako veselo, da je tako lepo preskrbel za njegove uboge brate na zemlji, napravil mu je Jezušček na ravno tisti dan največje veselje. Vzel ga je k sebi v nebesa. Na sveti večer prejel je sv. zakramente za umirajoče. Na sveti dan so mu pripeljali k postelji 12 revežev in so mu dali 12 vinarjev, da naj jih razdeli med nje. To je umirajočega služabnika božjega tako veselilo, da je še enkrat eno svojih pesmi Jezuščeku v čast zapel in je večer ob osmih mirno in veselo umrl.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Pilštanj 25 fl., Šmiklavž 3 fl., Ljubno 10 fl., Sv. Štefan pri Celju 12 fl. 60 kr., Sv. Lovrenc nad Mariborom 8 fl., Luče 2 fl. 50 kr., Slov. Gradec 3 fl., Sv. Lenart nad Laškimi 3 fl. 27 kr., Rogatec 3 fl. 47 kr., Podgorje 5 fl., Brežice 10 fl. 40 kr.

Gospodarske stvari.

Nekaj o kupčiji živine.

(Konec.)

Kupna cena se mora razločno imenovati in v gotovem denarju plačati. Kupec je dolžen živinče brž ali v dogovorjenem času prevzeti in plačati. Prodaje na »porgo« postava ne pozna in v takih slučajih je dobro, da sta dve priči ali pa napraviš pismeno pogodbo, kdaj se bo plačalo. Tudi vse postranske določbe se morajo v pričo prič in glavne pogodbe skleniti. Čas, kdaj se bo kupljena živina prevzela, se mora določiti, vendar kupec ne zgubi pravice do živali, če bi tudi are ne bil dal in bi tudi pozneje po kupljeno živino prišel; kajti prodajalec ne sme prodane živali dalje prodajati in sme le za brezškodno stojnino zahtevati.

Obéna je navada, da se pri kupčiji ali menjanju da »ara«, kar daje obema stankama pravice, nikar še pa lastnjine; kajti lastnina nastane še le, ko si kupljeno živinče prevzel. Če bi vzel aro, ali celo kupno ceno plačano dobil, pa živino bi še obdržal, p. kupec bi ti rekel čez eno uro pridem po njo in če bi se med tem časom poškodovala, bodeš ti kot prodajalec odgovoren.

Pri prodaji na poskušnjo postane kupec še le takrat lastnik, če je kupnino izplačal, če pa prodajalec svojo živino med časom poskušnje nazaj zahteva, se mu mora izročiti, če plača nazaj kupno ceno. Če se čas poskušnje ni določil, tedaj traja postavno tri dni.

Ko bi ljudje bolj vestni bili, trezni in med pričami pogodbe sklepali, bi se lahko veliko prepira in denarja prihranilo, katere take pravde požerejo. Neki

skušen sodnik mi je pravil, da zaradi preslabo sklenjenih pogodb je največ težkih pravn. Ojstro in natančno pisane pogodbe delajo mir in pridne ljudi. Koristno bi bilo, ko bi prebirali »Slovenski pravdnik« od 364 strani in potem bi gotovo lahko pravn ne bilo. F. P.—k.

Sejmovi. Dne 2. januarja 1897 v Št. Juriju ob južni žel., v Bučah in na Vrenski gori. Dne 4. januarja v Mariboru (tudi za konje). Dne 5. jan. v Radgoni. Dne 7. jan. v Lučanah in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz gornje Savinjske doline. (Razne novice.) Čudno tekoče leto nas še v sredi meseca decembra straši z bliskom in gromom. Ono soboto smo opazovali nekoliko po 8. uri zvečer močno bliskanje, spremljano z gromenjem. Po noči je pa padlo za tem dežja nad 45 litrov na enem štirijaskem metru. Le gob menda ne bomo pobirali. — Na več krajih oglašja se pri otrocih dušljivi ali oslovski kašelj. — V torek, dne 22. dec. je oddal prejšnji okrajni odbor v Gornjem gradu novoizvoljenemu svoje agende. — Ker lesna trgovina v naši dolini od leta do leta bolj peša, potrebno bo, da se okrajni zastop resno peča s snovanjem lesne zadrage. Poizvedovati bo treba po novih ugodnih trgovskih mestih, priskrbeti našemu trpežnemu lesu ugled proti bosanski piškovini; ter še posebno trkati pri domačih veleposestnikih z razširjenimi gozdi, da so usmiljeni pri ceni. O potrebni zadrugi bomo še spregovorili. — Brezverni list »Delavec« je začel svoje strupene kremplje brusiti tudi že po naši dolini. Lotil se je dela koj v gornjem koncu; kje bo nehal, ne vemo; pač pa vemo, da, kakor mu je pri prvem poskusu spodletelo, tako bo tudi v drugič pogorel. Človeku pa, po svoji okrogli postavi nič manj kakor delavski prijatelj, svetujemo, naj bi svoje puristične članke rajši bral svojemu lastnemu otroku, kateri je že slišal razne ključe za sabo škripati. Čujmo torej, da se hudobnež ne priklati tudi drugam, ker v eni občini že ima 4 naročnike. — Nove klopi dobita župni cerkvi v Mozirju in Nazarjih.

Iz Celja. (To in ono.) Naši deželni poslanci so se, kakor ste zadnjič že poročali, dne 23. dec. v Celju posvetovali, kaj jim je storiti, ker se kmalu otvori prvo zasedanje deželnega zbora. Sklenili so, odsotna dva poslanca sta naznanila, da se popolnoma strinjata s sklepom, da poidejo v deželno zbornico, kjer hočejo vsestranski zastopati težnje slovenskih Štajarcev sploh in koristi svojih volilcev posebej. Dal Bog, da bi kaj dosegli! — Zadnja občinska volitev za Celjsko okolico se je vršila mirno in vzgledno. Izvoljeni so sami slovenski možje. Nasprotniki se volitve niti udeležili niso. Menda jim je po sijajnem porazu v Škofji vasi upadel ves pogum; bali so se, da bi tako sramotno propadli, kakor tamkaj. Mislimo, da je našim nasprotnikom za vselej odklenalo. — Katoliško podporno društvo je priredilo dne 22. dec. v prostorih dekliške okoličanske šole božičnico. Petje, deklamacije in kratek igrokaz »Kdor ne uboga, ga tepe nadloga« bilo je vrlo dobro; podučno, a tudi veselo. Največje veselje pa so imele gotovo uboge učenke, kojih je bilo okoli 100 obdarovanih z obutjem in toplu obleko. Tudi 70 dečkov je dobilo gorko zimsko obleko. Bog plati blagim dobrotnikom in podpornikom uboge mladine ter oživi in vzhudi še novih!

Z Dunaja. (Konec.) Podpirancev je bilo letos 57. in sicer: 26 juristov, 13 filozofov, 5 medicincev, 8 tehnikov, 3 veterinarci, 1 slušatelj obrt. strok. šole in 1 agronom. Po deželah je bilo med podpiranci: 41 iz

Kranjske, 9 iz Štajarske, 6 iz Primorja, 1 iz Koroške. Odbor je imel 10 sej in sicer vsak mesec šolskega leta po 1 sejo; v teh se je rešilo 310 prošenj in sicer okt. meseca 1895 l. 29, nov. l. l. 38, decembra 36; leta 1896 pa: jan. 35, febr. 36, marca 37, aprila 20, maja 35, junija 33, julija 11. — Vsakemu prosilcu pa odbor ni mogel ustreči. Podpore so dobivali le najpotrebnejši in najvrednejši. Poročevalec zaključuje, da je skozi 6 let prepričal se o veliki potrebi tega društva, podpiranci so za podpore zelo hvaležni. Ko so dovršili svoje študije, prihajajo se zahvaljevat s trditvijo, da brez podpornega društva bi ne bili mogli izvršiti svojih študij. Končuje poročilo, izjavlja vlč. g. dr. Sedej, da zaradi premnogih drugih, posebno stanovskih poslov mesto blagajnika ne more več prevzeti. Pregledovalec g. Žiga Sežun poroča, da so pregledovalci blagajno in vse knjige pregledali in našli vse v najboljšem redu. Gosp. blagajniku izreka se iskrena hvala za izvenreden njegov trud. G. Pukl predlaga v imenu odbora, da se vlč. g. dr. Sedej, ki je skozi 6 let opravljal najvažnejšo službo v odboru, za prevelike zasluge, ki jih je stekel za društvo, imenuje častnim udom, kar se vrši z vsklikom. Predsednikom je bil zopet izvoljen dični starosta dunajskih Slovencev † g. Iv. Navratil; blagajnikom pa je bil izvoljen na občno željo in srčno prošnjo vseh udov, v imenu katerih je govoril g. dr. Murko, monsieur vlč. g. Fr. Jančar, župnik nemškega viteškega reda (Dunaj, I. Singerstrasse 7), kateremu naj se odslej blagovolé pošiljati darila za podporno društvo. Drž. posl. g. Višnikar povdarjal je v svojem govoru, kako naj slovensko dijaštvo skrbi, da skoro zvrši svoje študije, ker je v vseh strokah na Slovenskem premalo naraščaja. Dijaki naj v prvi vrsti delujejo pri knjigah; nazdravil je marljivemu odboru.

Iz Ljutomera. (Nemška šola.) [Konec.] Res očitni dokaz, kako je brezuspešna vsaka šola, v kateri se otrok ne podučuje na podlagi svojega materinega jezika. Pa ravno tega poglobitnega uzroka nočejo pripoznati naši nemški in posili-nemški kričači. Edina krivda, pravijo, je ta, ker je šola enorazredna. Zato si prizadevajo na vse kriplje jo razširiti vsaj v dvorazrednico. Pa kje otroke vzeti? Po najhujši agitaciji jih je zmogel trg letos samo 39, torej niti za enorazrednico dovolj otrok. Da bi se število pomnožilo, sprejel je nemški učitelj na lastno roko in tudi vstel 3 še premlade otroke (Makoter, Prauseis, Welt), prišel 1 učenko, ki je že meseca julija izvršila 14. leto in upisal kot pristne trške Nemce 5 od zunaj v trg samo na stanovanje sprejetih otrok. V sladki nadi, da se rep šolskega paragrafa dá zaviti na ljubo našim nemškim kolovodjem in se tudi s tujimi otroki razširi njihova šola, lovili so z raznimi obljubami otroke po vsej ljutomerski župniji. Kjer stariši niso bili voljni prodati otroka za eno obleko, obljubila se jim je dvojna; in tako so jih nalovili 18, večina viničarskih otrok. Vsa čast našim kmetom, ki se niso dali preslepiti; niti enega kmečkega otroka ni v nemški šoli. Tem večja sramota pa zadene onih 8 starišev zunaj ljutomerske župnije, ki mučijo zavoljo par obljubljenih cunj svoje otroke po 2—3 ure daleč v nemško šolo. Ker celo 3 sodnijski okraj, ljutomerski, ormoški in gornjeradgonski nimajo dovolj otrok za nemško dvorazrednico, pogledali so si oče nemške šole, naš znani poštar Franček, prek meje Avstrijske na Ogersko in prignali odondot še 5 paglavcev. Toda število 80, katero postava zahteva za dvorazrednico, še se le ni hotelo spolniti. Kako se je torej razveselil nemški učitelj, ko prikuka skoz šolska vrata nekega dne še eden, ki bi tudi rad nosil nemške hlačiće. Nič zato, da je prišel iz druge šole med šolskim letom; saj Slovenci ne poznajo postav, si misli, in brž ga prekrsti v svojem zapisniku iz slovenskega Špura v pragermana Spohr-a.

In veseli se majka Germanija! Ljutomerska nemška šola šteje 80 otrok; in dež. šolski svet mora ugoditi prošnji za dvorazrednico. Ali morebiti ni potrebna?!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so pred Božičem darovali za dunajske ubožce 5000 gl. — Trgovinski minister Glanz in železniški minister Guttenberg sta se odpeljala v Budapešto, da se gledé pogodbe o tem in onem zmenita z ogersko vlado. — Vera je zasebna reč; trdijo socialisti, vendar pa sv. vere ne pusté pri miru. Na Božič so po kršćanstvu udrihali na dveh shodih, da ju je komisar razpustil.

Češko. V deželnem zboru je namestnik Coudenhove naglašal ravnopravnost obeh narodov. Deželni odbor je predložil načrt postave o direktnih volitvah na kmetih. — Katoliška stranka češka se bode z vso vnemo udeležila prihodnjih državnozbornih volitev in sicer na lastno roko. — Praški podžupan Podlipny se je odpovedal svoji časti, bode pa izvoljen županom.

Šlezijško. V prvi seji novega deželnega zbora je pozdravil deželni glavar tudi novoimenovanega deželnega predsednika grofa Clary, na kar je prebral obljubo prvikat v vseh treh deželnih jezikih.

Stajarsko. »Tagespost« se močno jezi, da so slovenski poslanci vstopili zopet v deželni zbor. Naše narodne težnje imenuje šport ali kratkočasenje. Dobro, da se za to nemškoliberalno klepetanje celo Nemci prav malo zmenijo.

Koroško. Predsednik deželnega sodišča je postal dr. Perko, ki je zmožen slovenskega jezika. Vendar enkrat ena trohica pravice za Slovence! — Slov. šolo v Velikovcu sta že obiskala okrajni šolski nadzornik Artnak in deželni šolski nadzornik Palla. Nemška gospóda se zanima za to šolo, Slovenci, zanimajmo se zanjo tudi mi!

Kranjsko. Deželni zbor je imel samo v ponedeljek sejo ter sklenil začasni proračun za štiri mesece prih. leta ter vsprejel nujni predlog, da se izdela postava o direktnih volitvah na kmetih. — V nedeljo je imela v Ljubljani shod »Obrtna zveza za Kranjsko«, ki se je izrekel za jugoslovanski klub. Oglasili so se tudi socialisti, ki so pokazali, kako da hudo sovražijo male obrtnike.

Primorsko. V ponedeljek se je slovesno otvoril deželni zbor goriški. Deželni glavar je omenjal vremenskih nezgod, ki so letos zadele deželo, ter izrazil upanje na državno pomoč. Vladni zastopnik pa je pozdravil v obeh jezikih, na kar se je dovolil začasni proračun. — V Rojanu pri Trstu se je uvedla laška pridiga; Slovenci pa zdaj zahtevajo, da se uvede slovenska pridiga tudi v tržaški stolni cerkvi.

Ogersko. Primanjkljaj pri milenijski razstavi znaša bojda le pol milijona gold. To svoto poravna ogerska država. — Madjari so pripravljene, kakor poročajo židovski listi, samo 34%, torej samo štiri odstotke več plačevati pri skupnih potrebah, ter so prepričani, da se taka pogodba z Avstrijo dožene. Bog ve!

Vnanje države.

Rim. V ponedeljek so začeli sv. oče vsprejemati diplomatske zastopnike, ki prihajajo k novemu letu častitat. Najprej je prišel na vrsto avstro-ogerski poslanik, grof Revertera, ker je ta med vsemi najstarejši.

Italijansko. V proračun za leto 1897/98 je ustavljena izvanredna potrebščina v znesku 9 milijonov

lir, ki se porabi za nakup novih, malokaliberskih pušk. S temi nameravajo oborožiti pehotne polke, vstevši deželne brambovce; ubogo ljudstvo pa strada!

Francosko. Višji vojni senat je sklenil popolno preosnovati vso francosko armado ter jo zdavno pomnožiti. Ustanovi se na novo 145 bataljonov. Ako ta sklep postane postava, bode trebalo zato že prihodnje leto 200 milijonov. Razume se samo ob sebi, da potem za Francijo ne bodeta zaostali Nemčija in Avstrija.

Nemško. Šlezijški kardinal Kopp je poljski duhovščini zaukazal, da morajo izstopiti iz poljskega tiskovnega društva. — Prusija dobi novo društveno postavo, s katero se bode jako omejila svoboda združevanja in zborovanja.

Rusko. Grof Šuvalov je na lastno prošnjo odpuščen iz službe kakor generalni gubernér in poveljnik v Varšavi. Slabo zdravje ga je k temu nagnilo.

Bolgarsko. Te dni sodijo morilce bivšega ministerskega predsednika Stambulova. Njegova žena je tudi bila poklicana za pričó, pa ničesar ni hotela povedati, bojda za to ne, ker je morilce najel ali knez Ferdinand ali gotovo njegova vlada.

Srbsko. Naprednjaško ministerstvo Novakovičevo je odstopilo. Dunajski poslanik Simič je že sestavil novo koalicijsko ministerstvo. Kakor hitro pa Simič dožene ustavo, zapusti ministerstvo ter se zopet vrne kot poslanik na Dunaj.

Turško. Sultan nič noče slišati o dveh ministrih Evropeih, pač pa še vedno obljubuje, da se kmalu uvedejo važne preosnove v Armeniji. Res, sultan zna vele-vlasti za nos voditi! — Oni dan je bila krvava praska v olimpskem okraju v Macedoniji med ustaši in 80 vojaki, ki so spremljali komisijo osmih članov. Padli so vsi člani, 56 vojakov, ustašev pa samo štirje.

Za poduk in kratek čas.

Školabina, cigansko dekle.

(Resnična dogodba; priobčil o. H. Šalamun).

»Solnograški kroniki« se piše iz Tamswega od dne 4. avgusta 1896 to-le: Jeseni minolega leta pride protinasto dekle z Dunaja čez Bavarsko v Meran na Tirolsko v tamošnjo bolnišnico. Vprašana po imenu, je le samo to mogla povedati, da so jo najprej imenovali Školabino, pozneje pa je zvedela, da se piše Rosenmühl, katero ime pa ji je bilo uradno spremenjeno v »Rosa Müller«. Vprašana o svoji domovini in pristojnosti, je bistveno povedala to-le:

Prvi kraj, na katerega še se spominjam, je bilo mesto Kairo v Egiptu. Njen dozdevni oče, rojen pri Nazaretu, bil je Turek, imenoval se je Koraki, njena dozdevna mati pa, v Kairi rojena, se je imenovala Školabina, njena sestra Šurbin in njeni trije bratje Argis, Precni, Ismari. V svoji mladosti se je učila verozakona in katerega? Mohamedanskega, zmešanega z drugimi verami, molila je Allah-a, Molah-a, polni mesec, in Mohameda je častila kot preroka. Te vere se je učila Školabina in po njej živela. V svoji mladosti se je tudi učila telovaje, jahanja in krotjenja živalij. Njena družina jo živela z dvema drugima v bližnjem sorodu. Cela 35 oseb broječa ciganska družba je imela cirkus z godbo in sicer njena in druga družina angleško konjištvo, velblode, leve in opice, tretja pa se je pečala s kačami, morskimi prašički, pajki, mišmi in tigri. S cirkusom so obhodili ti ljudje Egipt, Malo Azijo, Perzijo in prednjo Indijo. Na zahod se vrnivši, so se producirali v Carigradu, Korintu, na Dunaju in v Benet-

kah, kjer je umrl oče Koraki in bil pokopan pod gozdnim drevesom. Od tod se podajo v Rim in Neapelj, igrali so v različnih mestih španskih in portugalskih ter se napotili v južno Ameriko. Obiskali so tudi severno Ameriko, in sicer Čikago, Filadelfijo in Novjork.

Na potu iz severne Amerike v Bremen leta 1887. zboli 80 let stara mati. Školabina ji je ljubeznivo stregla. Pred smrtjo se vzdigne bolnica ter reče: »Školabina, odpusti mi, moram umreti«. — »Zelo rada vam odpustim«, pravi jokajoča postrežnica. »Dobro, in jaz ti hočem skrivnost razodeti«, reča na to umirajoča. »Ti nisi moj lastni otrok, Šurbin ni tvoja sestra in moji sinovi niso tvoji bratje, jaz sem te kot otroka ukradla; pojdi v Avstrijo, tebi je ime Rosenmühl; zapomni si to!« Po teh besedah zatisne za vedno oči starka ter je bila v morje vržena. Kaj je Školabina v tem trenutku občutila, to se lažje dá misliti, ko popisati.

Prišedša v Bremen, zapusti Školabina hitro cigansko družbo, pelje se v Avstrijo in tukaj išče svoje domače. Pride na Dunaj. V cesarskem mestu si je služila svoj borni kruh s pranjem, ribanjem in z enakim delom; med tem pa je policija vedno poizvedavala za njeno domovino, toda zastoj. Školabina ni več molila Allaha in Molaha, častila ni več Mohameda kot preroka, ampak molila je samega edinega večnega Boga, proseča ga za resnico »9 zima in 9 poletij«, kakor se je sama izrazila. Avgusta meseca 1895 — stanovala je tedaj v Leopoldovem mestu — zgorelo je celo njeno s težavo pridobljeno premoženje.

Školabina zapusti nato Dunaj in pride čez Bavarsko v Meran na Tirolsko. Ko je ozdravela v bolnišnici, bila je sprejeta v dekliški asil križnih sester. Tukaj je bila podučena katoliški veri ter se učila brati in pisati. Dne 27. marcija je bila pogojno krščena. Njeno ime je bilo med tem uradno spremenjeno v »Rosa Müller«.

Vest o čudnem življenju Školabine se je hitro razširila v okolici Meran. Zvedel jo je tudi kapucin Marcelin Leitsperger, rojen v Tamswegu v Lungavu na Solnograškem. Ta se spomni pripovedke, katero je slišal kot otrok od svoje matere. Enkrat je namreč šel na božjo pot s svojo materjo v Mariapfarr. Pot tja ju je ravno vodila čez vas Linčing mimo hiše cestnega nadzornika. Pred njo reče mati svojemu otroku: »Iz te hiše se je pred več leti deklica izgubila. Klobuk in predpasnik so našli ob potoku, ki teče mimo hiše, o otroku pa ni bilo nobenega sledu; ljudje so sklepali, da so ga cigani ukradli, katere so ravno dan poprej tukaj videli«.

Ročno pride Marcelinu na misel, cigansko dekle je morda identično s tem ukradenim dekletom cestnega nadzornika v Linčingu. O Školabini hitro poroči svojim starišem, proseč jih natančnih podatkov o zgubljenem dekletu cestnega nadzornika. Očividno se se podatki strinjali. V Meran so potem poslali fotografije cestnega nadzornika, njegove žene in njegovih drugih otrok. Neka podobnost v obličju Školabine s temi ljudmi se je poznala. Školabina se dá v Meranu fotografirati in njena slika se pošlje v njen domači kraj. Tudi tukaj je bila konstatirana enakost obraznih črt. In ko jo njena stara mati sliko dobila v roke, tedaj se je njeno materino srce ljubezni zbudilo, da je vedno ponavljala: »Da, ona je, da, ona je!« Hitro nato pišejo njeni domačini v Meran, Školabina naj se v domačijo vrne, da končno čez toliko let spet svojo dolgo iskano in obžalovano Lizo v svoji sredini imajo. In avgusta letos je Školabina, sedaj Elizabeta Maheiner, prišla v svojo domovino, stara okoli 30 let. O koliko veselje je občutilo materino srce, ko je mati čez dolgo let svojo zgubljeno hčer spet videla in na svoje srce pritisnila!

Smešnica. Pri Ongavovih so imeli krojače. Ko mati prinese žgance za zajutrek ter jih postavi na mizo, reče svoji deci: »Otroci, na peč; kar bode ostalo, dobite vi!« — Za nekaj časa pa hiti petletni Janezek v kuhinjo ter zakriči: »Mati, nič ne bode ostalo; vsak po dva jemlje.«

Razne stvari.

Domače. (Srečno in veselo novo leto) želimo vsem gg. sotrudnikom, naročnikom, prijateljem in sploh vsemu slovenskemu ljudstvu. Kdor je unet za edino pravo geslo: »Vse za vero, dom, cesarja!« naj nam ostane še zanaprej zvest in še druge pridobi, da se nam veselo pridružio.

(Gospodom dopisnikom!) Prosimo, ne štejte nam v zlo, da tokrat mnogi izvrstni dopisi in sestavki niso mogli priti na vrsto. Objavimo jih prihodnjič. Bog Vam povrni ves trud, ki ga imate za naš list! Uljudno prosimo, ostanite še nam tudi prihodnje leto naklonjeni!

(Iz deželnega zbora.) Včeraj je bila zadnja seja pred novim letom in so se izvolili posamezni odseki. Od naših poslancev je izvoljen v finančni odsek č. g. Jože Žičkar, v učni g. dr. Ivan Dečko, v peticijski č. g. Miha Lendovšek, v deželno-kulturni g. Fr. Robič, v občinski g. dr. Fr. Rosina in v železniški g. dr. Jože Serbec.

(Iz Šaleške doline.) Po novem letu bode prenehala južna železnica jemati premog iz Lapovih jam v Škalah; odpuščenih bode 30 delavcev takoj, nekaj pa pozneje. Ubogi trpini, kje si bodo v sredi zime iskali kruha? Socijalno vprašanje tudi nas kliče na delo; z vso resnobo misliti nam bode na ustanovitev krščansko-delavskega društva za Šaleško dolino.

(Deželna podpora.) Včeraj je sklenil deželni zbor v Gradcu, da se za poškodovane po toči dovoli še 10tisoč gold. Štajarski hranilnici pa se je izrekla zahvala za darovanih 50.000 gold.

(Koledarski kolek), po 6 novcev, mora se plačevati samo za one koledarje, kjer se nahajajo imena svetnikov, in to v »krščanski« Avstriji!

(Umrl) je dne 23. dec. v Središču dolgoletni naročnik našega lista, g. Ivan Kočever starši, v 84. letu svoje dobe. Pokojnik bil je brat že umrlega dr. Štefana Kočeverja v Celju. Pogreb je bil na Božič. Naj v miru počiva!

(Izvrsten leposloven list) s podobami se mora imenovati v Ljubljani izhajajoči »Dom in Svet«. Prihodnje leto bode prinašal med drugim opis in podobe iz celjske okolice. Za vse leto stane 4 fl. 20 kr. Premožnejši Slovenci, ki ga še nimate, naročite si ga!

(Poštna vest.) C. kr. poštni urad Sv. Barbara pri Vurbergu se bode od novega leta naprej imenoval Sv. Barbara pri Mariboru.

(Iz Mozirja) se nam poroča, da tamkaj neki snedni dihur strastno stika in ruje proti našemu listu. Ako ne bode se kmala skril v svoj brlog, mu še znamo pred pustom eno za ženitovanje zagosti.

(Duhovniška sprememba.) Č. g. Gregor Presečnik, župnik v Podgorju pri Slov. Gradcu, je dobil župnijo Loka pri Zidanem mostu, kojo nastopi okoli dne 1. februarja.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali: Slavna okr. posojilnica v Ljutomeru 20 fl., slavna posojilnica v Brežicah 10 gold., volilo č. g. Melhiora Goličnik v Slov. Bistrici 20 fl., č. g. Gregor Presečnik, župnik v Podgorju, 2 fl., g. dr. Anton Mihalič, okr. zdravnik v Ljutomeru, 2 fl. 32 kr. in g. F. W. n. nous, trgovec v Radgoni 3 fl.

(»Rinka«.) Občni zbor zadruga »Rinka« s sedežem v Celju bode dne 6. januarija 1897 predpoldne ob 10. uri v prostorih celjske čitalnice. K temu zborovanju, pri katerem se bodo končno odobrila pravila in izvolilo načelstvo, obljubil je priti tudi vseučiliški profesor g. dr. Frischaut.

(Čitalnica v Ljutomeru) ima svojo letno zborovanje dne 6. januarija 1897 ob 6. uri v kavarni g. Sršena. Vspored: 1. Poročilo odbornikov. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti.

(Bralno društvo v Rušah) ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 3. januarija 1897 ob 3. uri popoldne v gostilni gospoda Josip-a Mule-ja z navadnim vsopredom. K temu zboru uljudno vabi odbor.

(Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu) v Slov. gor. priredi dne 10. januarija ob 3. uri popoldne v šolskih prostorih letni občni zbor in veselico z gledališko igro: »Ravni pot, najboljši pot«; petje oskrbijo domači pevci. Prosta zabava v gostilnici g. Alta.

(Delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru) vabi uljudno gg. društvenike in podpornike k rednemu občnemu zboru dne 6. januarija 1897 ob 2. uri popoldne v gostilnico pri »Gambrinu«. Dnevni red je običajen. K temu občnemu zboru vabimo še posebej vse gg. podpornike in prijatelje društva, ki imajo pri občnem zboru posvetovalen glas, in veselilo nas bode, ako nas vsodbudijo in v marsičem podučijo.

(Katol. delavsko društvo v Trbovljah) ima prihodnji občni zbor v nedeljo, dne 10. januarija. Takrat dobijo udje tudi društvene knjižice.

(Katol. delavsko društvo v Mariboru) je v nedeljo popoldne priredilo božičnico za delavske otroke, večer pa veselico z deklamacijo, živimi podlobami in gledališko igro. Pred igro je oktet cecilijinega društva zapel par mičnih pesmic, zlasti slovenski dve sta občinstvu močno ugajali.

(Slovanska čitalnica v Mariboru) priredi veselico na Silvestrov večer v dvorani pri Gambrinu. Vspored: 1. »Raztresenca«, veseloigra v enem dejanju. 2. »Mož domu«, veseloigra v enem dejanju s petjem.

3. Srečkanje. 4. Petje in tamburanje. 5. Prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali meseca decembra čč. gg. Medved Mart. 67 gld. (ustan. in letn. doplačal), Škorjanc Mat. 22 gld., Šuta Al. 21 gld., Vavpotič Mat., Rotner Jan. (letn. do 97) in Mojžišek Ant. po 11 gld., Sigl Jož. 5 gld., Vraz Jož. 2 gld. (letn. do 99) Mat. Arzenšek in Vogrine Val. po 1 gld. Volilo po rajn. Melh. Goličnik 20 gld., Jur. Šelih 2 gld.

Iz drugih krajev. (Legár v Pulju.) Stanje bolezni dné 27. decembra: Meščanstvo: novih slučajev 7, ozdravilo 18, umrlo 8, vkupno 676, od kojih 98 v bolnišnici. — Vojaštvo: novih slučajev 12, ozdravilo 10, umrl 1, vkupno 521.

(Zvonenje odpravljeno.) Na kolodvorih državnih železnic avstrijskih je vsled ministerskega odloka odpravljeno zvonenje s 1. januarijem 1897. Prihod in odhod vlaka se bode naznanjal z ustmenim naznanjanjem ali na kaki drugi način.

(Milijoni šahovi.) Pokojni šah Nasr-ed-Din, umorjeni vladar Perzije, je zapustil jedno milijardo frankov privatnega premoženja. Sto milijonov je določenih za obče koristne namene.

(Dvoglavega otroka) je oni teden porodila Magda Trzič iz Letine na Hrvaškem. Telo je bilo sicer naravno, glava pa je bila taka, kakor da sta dva obraza z zadnjima stranama skupaj sešita. Otrok je živel le toliko časa, da so ga mogli krstiti.

Listič upravnništva: Gg. naročnikom v Ameriki naznanjamo, da za nje stane list 3 gld. 50 kr. na leto. Za dolar dobimo 2 gld. 30 kr. — G. M. V. v Osterfeldu na Nemškem: Plačano do konca leta. Hvala! — Vrli naš naročnik g. J. Stelcar nam naznanja, da zahteva pismošosa od Sv. Trojice za donašanje lista k Sv. Antonu 50 kr. na leto. Opozarjamo še enkrat, da ima pismošosa postavno pravico, zahtevati le pol krajcarja ali 1 vinar za vsakokrat. Ako kateri več zahteva, blagovoli se nam naznaniti, da se pritožimo pri poštnem ravnateljstvu v Gradcu.

Loterijne številke.

Gradec 24. decembra 1896: 62, 85, 72, 46, 75
Dunaj » » » 3, 60, 39, 48, 54

Svarilo!

S tem naznanjamo, da agent

Franc Seničar

že dalje časa ni več naš zastopnik, torej tudi ni opravičen, za nas kupčije sklepati in predplačila sprejemati.

Iz tehtnih uzrokov svarimo vsakogar pred kakoršnokoli zvezo z imenovanim.

V Mariboru ob Dr., 27. dec. 1896.

Albrecht & Strohbach,

žganjarija.

„Slovanska knjižnica“

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto 2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič.

Naročila sprejema „Goriška tiskarna A. Gabršček“ v Gorici. — V Mariboru se dobé v prodajalnici **Marije Pristernik**, Tegetthoffstrasse št. 13. 7-10

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 18

Avstrijsko

podjetje daje postranski zaslužek. — Vprašanja pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante. 15

ZAHVALA.

Ker ni mogoče za tolike izraze sočutja in tako mnogobrojno udeležbo pogreba, rajnega dne 23. grudna 1896 umrlega gospoda

Ivana Kočevar-ja,

bivšega župana in veleposestnika v Središču,

njega čislanim prijateljem in znancem, najbolje pa dobrim sosedom vsakemu posebej dostojno zahvaliti, se poslužujemo tem potom, za vse dobrote in skazano čast izreči najiskrenejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljuje častitemu duhovništvu, slavnemu občinskemu odboru, tudi za krasen venec z lepimi trakovi in napisom „Svojemu starosti — Trg Središki“, slavnemu Središkemu gasilnemu društvu in tolikim velespoštovanim gospodom iz Ormoža, Ptuja, Maribora, Sv. Miklavža, Svetinj in iz Središke okolice, ki so v kljub slabemu vremenu sv. božični dan skazali našemu blagemu očetu, tastu, strijcu itd., zadnjo čast, spremili ga k večnemu počitku, ter s tem pripravili ostali rodbini veliko tolažbo.

Za vse te nam nepozabne čine se zahvaljuje žalujoča, obsirna

Kočevarjeva rodbina.

V Središču, dne 27. grudna 1896.

Zahvala.

Za mnoge dokaze pristržnega sočutja za časa bolezni, ob smrti in pogrebu našega neizrečeno ljubljene in nepozabnega soproga, ozir. očeta in brata gospoda

Franceta Gregorevčiča,

veleposestnika na Malem vrhu, občinskega in krajnega šol. svetovalca itd. v Globokem,

izrekamo najpristržnejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem, posebno pa preč. duhovščini, brežiškem Slovencem za darovani krasni venec, slavnemu pevskemu društvu za premilo nagrobnico, in sploh vsem, ki so na kateri koli način pripomogli, da se je vršil pogreb tako veličastno.

Mali vrh, dne 3. decembra 1896.

Ana Gregorevčič,
soproga

Franc Gregorevčič,
sin

in ostala žalujoča rodbina.

V najem se daje malo posestvo: Nova hiša, sposobna za rokodelca. Več pové lastnik **Andr. Krépek** v Zimici pod Mariborom p. Sv. Barbara.

Tovarna
za krtače in čopiče

Julija Fischbach-a,

poprej

Karola Ludwig-a

v Mariboru na Dr.

izdeluje po ceni in pošteno različne krtače ali ščeti za trgovino, vojaštvo in za tovarne.

Cenik zastoj in franko. 3-5

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“ Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice,

staroznano, lahko teločistilno domače sredstvo. Te kroglice so tiste, ki so že več desetletij znane pod imenom „J. Pserhofer-jeve kričistilne kroglice“ in se jedino pristne izdelujejo v lekarni „zum goldenen Reichsapfel“, Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Teh kroglic stane: **Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr.,** — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljateljivo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva **„J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“** in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, proti razlizenju, ena steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštnine prosto 65 kr.

Stollovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-vina

ali eliksirja 3 gld., $\frac{1}{2}$ litra 1 gld. 60 kr., $\frac{1}{4}$ litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura, (nekdaj življenska esenca imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja pospešuje izvrstno rast las, 1 škatl. 2 gld. Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stuedela, 1 posodica 50 kr., poštnine prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju. 3-6

Če se denar raprej pošlje (najbolše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju.

Maribor, dne 31. decembra 189....

Račun

izvršuje pri najuljudnejši postrežbi in najnižji ceni:

Plača se v Mariboru.

Dne	komad	
januar 14.	2000	Zalepke z nadpisom
marcij 12.	4000	Memorande na dolgo-kariranem papirju
april 8.	3000	Račune 4 ^o pol pole na dveh straneh tiskano
oktober 23.	500	Naslovnice , velike, v dveh barvah tiskane

Štopaj av. velj. gld.
Tiskarna sv. Cirila.

„Narodne pesmi“

Kdor I. del 2. natis in II. del skupaj 20 kr., po pošti 23 kr. kupi 20 komadov, dobi jih za 20% ceneje.

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, koroške ulice 5.